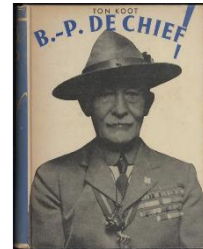

Benjamin (Ben) Hendrikus Johannes Callenbach is geboren op 20 mei 1909 in Nijkerk. Hij was de zoon van George Frans Callenbach en Margaretha ter Braake. Ze waren met zes kinderen, twee meisjes en vier jongens. Zijn vader was directeur van uitgeverij G.F. Callenbach N.V. in Nijkerk.

Zijn broer Willem Gerrit Jan werd welpenleider in Amersfoort. Hij stapte in juli 1937 over van groep 3 naar de groep 1 St. Jorisgroep. In april 1935 stopte hij daar. De uitgeverij van zijn vader adverteerde regelmatig in de ledenbladen van Scouting. Ze was onder andere uitgever van het boek *B.-P. de Chief*, geschreven door Ton Koot in 1937.

Ben ging studeren aan de Koninklijke Militaire Academie. Vanuit Amersfoort kwam hij in september 1930 in Breda wonen. Daar werd hij groepsleider en hopman bij de Baroniegroep. Hij stopte in september 1932 en ging een jaar later wonen in Assen. Daar werd hij weer actief bij Scouting als groepsleider en hopman van groep 2, de Hunnengroep. In oktober 1936 stopte hij als groepsleider.

Hij trouwde op 14 juli 1936 in Assen met Aaltje Maria Tolsma (1907). Ze kregen vier kinderen. Het gezin woonde in 1937 in Amersfoort en verhuisde daarna naar Breda.

Toen na de capitulatie het Nederlandse Leger werd opgeheven, moesten officieren kiezen tussen overgaan naar de Opbouwdienst, de politie, de douane of anders ontslag. Ben ging met zijn gezin in augustus 1941 wonen aan de Geertjesweg in Wageningen.

Aan het begin van de oorlog werd 1^e luitenant Ben Callenbach de eerste militaire commandant van de Orde Dienst in Wageningen. Hij gebruikte de schuilnaam Piet. In de loop van 1942 bleken ongeveer 250 personen lid te zijn van de OD in Wageningen. Op 15 mei 1942 moesten alle officieren zich melden in uniform. Op het station van Ede stond een lange trein klaar om alle officieren in krijgsgevangenschap naar Duitsland te brengen. Ook 'Piet' uit Wageningen kwam zo in een Duits krijgsgevangenkamp terecht. Na het gedwongen vertrek van Ben Callenbach, nam Piet II de leiding over in Wageningen. Piet II was Cornelis Doekes.

In eerste instantie gaat de reis naar Oflag XIII B in Neurenberg-Langwasser, bij Nürnberg. De krijgsgevangenen zorgden voor entertainment als afleiding. Hier werd door Callenbach het gezelschap "De Vetkezen" opgericht. Ze gaven op 30 juli 1942, de avond voor vertrek naar Stalag 371 Stanislaw, in barak 36 (de barak van de Jonkers van de KMA) een uitvoering

met de “Fluitende Flipjes“: Jan Houtzagers en Hans Gooszens en muziek van de “Langwasser Pioniers“, waarbij ook Ed Suyderhoud werd ingeschakeld.

Op 19 september 1943 worden een aantal luitenanten naar de Kriegswehrmacht haftanstalt in Lemberg gestuurd. Onder hen is ook Ben Callenbach (kgf 31729). Ze keren eind november 1943 terug naar Stanislau. Een deel van de gevangenen ging op 17 januari 1944 naar Oflag 67 Neubrandenburg. Dit kamp werd bevrijd door Russische troepen. Mogelijk dat Ben hier ook bij zat. In juni 1945 kwamen de krijgsgevangenen weer terug in Nederland.

Hij ging wonen in Hilversum en was kapitein der Infanterie. Op 8 oktober zijn Ben en zijn vrouw gescheiden.

Na de oorlog werd hij majoor bij het derde bataljon regiment Prinses Irene en werd uitgezonden naar Nederlands Indië.

Tijdens een nachtelijke patrouille werd hij door een eigen soldaat per ongeluk in zijn buik geschoten. Hij is overleden op 26 november 1946 in Buitenzorg. Hij

werd begraven op het Nederlands Ereveld Menteng Pulo in Batavia.

Hij wordt herdacht op het 'Divisie-monument' in Schaarsbergen. In

het Van Reenenpark in Nijkerk is op 10 september 2002 het Indië-gedenkteken onthuld. In het graniet van het monument zijn de namen van zes Nijkerkers gegraveerd die gevallen zijn in het voormalig Nederlands Indië en Nieuw Guinea in de periode 1940 – 1945. Ook Ben staat hierop genoemd.

Meer informatie

[Benjamin Hendrikus Johannes "Ben" Callenbach Maj. \(1909-1948\) » Dingeman Hendrikse Legacy » Genealogie Online](#)

[Parenteel van Cornelis Carel CALLENBACH](#)

[Registratie Benjamin Hendrikus Johannes Callenbach op 20 mei 1909 te Nijkerk » Open Archieven](#)

[Caarls / Czechowski - Stichting Neerlandisch Verzetsmonument](#)

[De Callenbach Website](#)

[Weest paraat; officieel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 17, 1933, no. 7, 1933 » 1933-07 - Pag. 7 | Delpher](#)

[Weest paraat; officieel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 19, 1935, no. 4, 1935 » 1935-04 - Pag. 8 | Delpher](#)

[Entertainment in krijgsgevangenschap – Krijgsgevangen.nl](#)

[De Orde Dienst in Wageningen](#)

[Verhaal-AV-van-de-Wall-Bake-32017-versie-090218-def-website.pdf](#)

[Benjamin Hendrikus Johannes Callenbach \(Nijkerk, 20 mei 1909 - Buitenzorg, 26 november 1946\) - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Benjamin Hendrikus Johannes Callenbach | Oorlogsgravenstichting](#)

[Namenlijst KG Langwasser en Stanislau](#)

[| Nationaal Archief](#)

[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 16, 1932, no. 2, 1932 » 1932-02 - Pag. 10 | Delpher](#)

[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 16, 1932, no. 9, 1932 » 1932-10 - Pag. 7 | Delpher](#)

[Waakt; orgaan der Padvinders Vereeniging Nederland, jrg 3, 1936, no. 9, 1936 » 1936-10 - Pag. 7 | Delpher](#)

["De huifkar"; algemeen maandblad van en voor voortrekkers der Nederlandsche Padvindersbeweging, jrg 5, 1937, no. 55, 1937 » 1937-12 - Pag. 22 | Delpher](#)

[Zoeken - Ons Land](#)

[B.-P. de Chiefl » Koot, Ton » 1937 - Pag. 1 | Delpher](#)

[Overlijden Benjamin Hendrikus Johannes Callenbach & Aaltje Maria Tolsma op 26 november 1946 te Hilversum » Open Archieven](#)

[Huwelijk Benjamin Hendrikus Johannes Callenbach & Aaltje Maria Tolsma op 4 maart 1946 te Assen » Open Archieven](#)

[George Frans Callenbach](#) Foto: *Van links naar rechts: Lon, vader George, Ben, met zittend daarvoor Kees, Willem, moeder Gree en George. Ada was nog niet geboren.*

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.